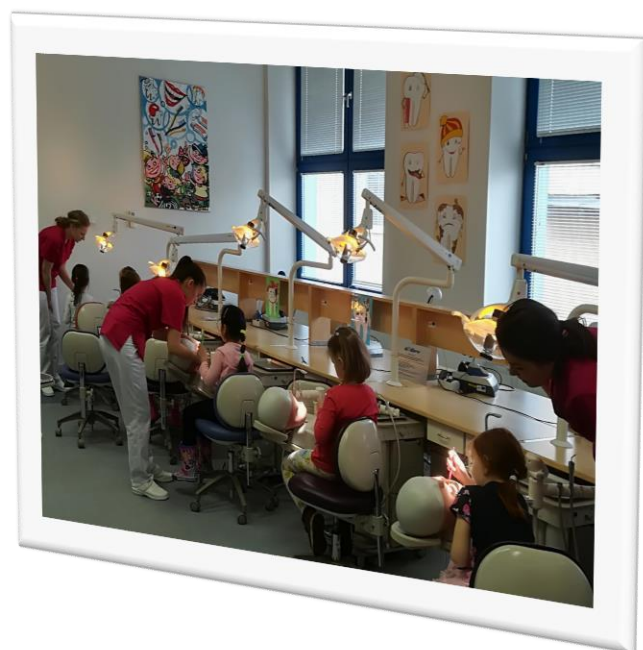


D
E
N
T
A
L

T
I
M
E
S



Časopis študentov odboru
Dentálna hygiena Prešovskej
univerzity v Prešove



OBSAH 1/2018



▶ DNA DAY – 25.apríl 2018	3
Andrea MIHOKOVÁ, Patrícia PALOČKOVÁ	
▶ DEŇ DENTÁLNEJ HYGIENY A PREVENČIE – 25.apríl 2018.....	5
Patrícia PALOČKOVÁ, Andrea MIHOKOVÁ	
▶ PREVENTÍVNY PROJEKT ZDRAVÝ ÚSMEV NA FZO PU – KATEDRA DENTÁLNEJ HYGIENY	8
Patrícia PALOČKOVÁ.	
▶ ORÁLNE ZDRAVIE V TEHOTENSTVE A PO NARODENÍ DIEŤAŤA	9
Ivana MINČÁKOVÁ	
▶ STAROSTLIVOSŤ O ÚSTNU DUTINU DIEŤAŤA DO VRECKA	11
Ivana MINČÁKOVÁ	
▶ AKO SPRÁVNE MOTIVOVAŤ DIEŤA K ORÁLNEJ HYGIENE?	13
Tatiana ČINČURÁKOVÁ	
▶ PRVÁ POMOC V DENTÁLNO-HYGIENICKEJ PRAXI.....	15
Andrea MIHOKOVÁ	
▶ DEZINFEKČIA A STERILIZÁCIA V DENTÁLNO-HYGIENICKEJ AMBULANCIÍ.....	20
Doroťa MOJŠOVÁ	
▶ FAKULTNÉ KOLO ŠVOČ 2018	24
PhDr. Bc. Ľudmila ANDRAŠČÍKOVÁ	
▶ TAJNIČKA NA ZÁVER.....	25
Karin KOREKÁČOVÁ	
▶ Pozvánka a program DT Vysoké Tatry	26

Šéfredaktori: Doroťa MOJŠOVÁ, Andrea MIHOKOVÁ

Odborná korekcia textu: Doc. MUDr. Eva KOVALOVÁ, PhD.; PhDr. Daniel Jordán, PhD.;

PhDr. Bc. Ľudmila ANDRAŠČÍKOVÁ

Grafická úprava: PhDr. Bc. Ľudmila ANDRAŠČÍKOVÁ

Foto na titulnej stránke: Archív PhDr. Bc. Andraščíková Ľudmila



1/2018

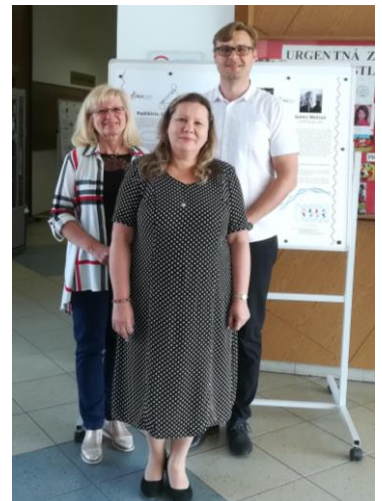
DNA day na FZO PU – 25. apríl 2018



Dňa 25. apríla 2018 sa konal **DNA Day** v priestoroch Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove. Milými slovami, predstavením prednášajúcich či vedenia fakulty, ako aj privítaním samotných študentov zahájila DNA Day *dekanka Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove*, **Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD., DBA.**

Národný deň DNA je sviatok, ktorý sa oslavuje 25. apríla. Pripomíname si ním deň v roku 1953, keď James Watson, Francis Crick, Maurice Wilkins, Rosalind Franklin a kolegovia, publikovali články v časopise Nature o štruktúre DNA. Tiež pripomína ukončenie projektu Ľudského genómu - apríl 2003.

S prvou prednáškou vystúpila pani **doc. MUDr. Eva Koval'ová, PhD.** z Katedry dentálnej hygieny na tému *Indikácie mikrobiologického a genetického vyšetrenia*. Prednáška bola zameraná na dôležitosť diagnostiky a klinických vyšetrení. Pri vyšetrení pacienta je dôležité poznať rizikové faktory, genetiku a baktérie, ktoré sa nachádzajú v ústnej dutine, tiež akým spôsobom škodia zubom a dutine ústnej. Pre zistenie genetiky existuje mnoho testov, ktorými zistíme prítomnosť baktérií a na základe toho vieme, akú liečbu pacient potrebuje a aké preventívne opatrenia môžeme stanoviť. Záverom možno konštatovať, že genetika ako faktor pri diagnostike nie je ovplyvniteľný, zatiaľ čo iné rizikové faktory ovplyvniteľné sú.



Ďalším prednášajúcim bol **RNDr. Michal Konečný, PhD.** z GHS genetics SK, s.r.o. - Bratislava, ktorý prispel svojou hodnotnou prednáškou na tém *Využitie genetickej informácie z DNA v praxi*. Cieľom DNA týždňa bolo pripomenúť si kľúčové objavy v genetike, preto v úvode sa venoval historickým súvislostiam spojených s týmto dňom a významným osobnostiam, ktorí sa na tomto všetkom podieľali. Spomenul tiež *Human genome project* a potenciál projektu, ktorého výsledky pomohli napredovať vo viacerých sférach a mali obrovský prínos. Uviedol dôležitosť DNA pre nemedicínske účely ako je rekreačná genetika, nutričná, športová a kozmetická genetika, ale aj medicínske účely a to genetická konzultácia a genetické markery v dentálnej praxi.

Prezentovať svoje témy v tento deň prišli aj doktorandi z Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove, Katedra biológie, pod odborným vedením vedúcej katedry **doc. RNDr. Ivety Boroňovej, PhD.**

Medzi prvými prednášala **Mgr. Ema Surmanková** na tému *Genetické aspekty kardiomyopatií*. Definovala kardiomyopatiu ako skupinu ochorení, ktoré dominantne postihujú srdcový sval – myokard. Popísala rôzne typy génu a uviedla význam genetického testovania pacienta. Medzi najvýznamnejšie aspekty genetického testovania patrí včasná intervencia, diagnostika, liečba a v neposlednom rade prevencia, teda ako ochoreniu predchádzať.

Mgr. Matúš Mathia vystúpil s prednáškou *Genetické pozadie osteoporózy*, kde charakterizoval ľudský genóm, variabilitu v genotype. Popísal jednotlivé gény a ich produkty, napríklad ESR1, COLIA1, VDR, OPG, PTH, TGF β . Vysvetlil, čo je základom osteoporózy a definoval ju ako multifaktoriálne ochorenie. V závere uviedol možnosti využitia genetiky v odbore genómová medicína, alebo aj pri určení klinických parametrov.

V prednáške *Molekulárno- genetické faktory podmieňujúce vznik zubného kazu u detí slovenskej majoritnej a rómskej minoritnej populácie* sa **Mgr. Zuzana Midová** venovala predovšetkým problematike zubného kazu a ako dnešná doba napreduje, čo sa týka techniky na pochopenie rizikových faktorov. Kaz definovala taktiež ako multifaktoriálne ochorenie. Porovnala index orálneho zdravia KPE v rôznych krajinách sveta, kde sa Slovensko ocitlo na druhom mieste s najvyšším indexom KPE. Objasnila metódy spracovania skúmanej problematiky. V závere prednášky zhodnotila výhody genetických aspektov, a to pri detekcii mutácie v rannom veku dieťaťa. Podľa nej je nevýhodou, že toto infekčné ochorenie aj tak nie je možné vyliečiť.



Ako poslednou prednáškou DNA Day bola *Real Time PCR a jej praktické využitie pri štúdiu obezity*, ktorú prezentovala **Ludmila Jurčišínová**. Objasnila príčiny obezity, medzi ktoré patri okrem iného aj genetika. Popísala metódu Real Time PCR, ktorá využíva sondy (próby) na princípe vyžarovania signálu. Význam genetických štúdií má v tomto prípade pre farmakoterapiu, prevenciu, liečbu a taktiež stanoví genetický profil jedinca a zdôrazní individuálny prístup k životnému štýlu.

DNA Day sa niesol v príjemnom duchu, kde boli odprezentované veľmi zaujímavé témy s cieľom uvedomiť si kľúčové objavy v genetike a vedieť ako dôležitá je genetika v našom živote.

Andrea MIHOKOVÁ, Patrícia PALOČKOVÁ – 1.DH



1/2018

Deň dentálnej hygieny a prevencie na FZO PU – 26.apríl 2018

Dňa 26. apríla 2018 sa konal **Deň dentálnej hygieny a prevencie** v priestoroch Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove. V tento deň bolo prezentovaných množstvo prínosných prednášok primárne zameraných na chemickú liečbu ústnej dutiny. Mali sme možnosť vidieť rôzne produkty zo sveta dentálnej hygieny, dozvedeli sme sa ich zloženie a aké dôležité je ich používanie v rámci prevencie či liečby ochorení ústnej dutiny.

Obchodný zástupca firma BARD, pán **MVDr. Marián Radosa** začal tento deň s prednáškou *Bio Plus- múdra huba Pythium oligandrum*. Múdra huba, ako ju ľudovo nazývame je prospešná huba tam, kde je potreba narušiť biofilm. Dozvedeli sme sa konkrétne, čo je to za hubu a ako funguje. Medzi primárne účinky huby patrí jej mykoparazitizmus v zmysle predácie a to, že dokáže narušiť štruktúru biofilmu a rozložiť ho. *Pythium oligardum* možno využiť ako ústnu vodu vo forme prášku alebo šumivých tabliet.



Indikácia prípravkov je najmä pre pacientov, ktorí trpia na halitózu, kvasinkové infekcie ústnej dutiny, pretrvávajúce paradontálne vaky, krváčavosť, ortodontickí pacienti a iné. Prednášku ukončil mottom na zamyslenie „*To čo príroda pred tisícročiami vymyslela a po storočia zdokonaľovala, môže človeku aj v súčasnosti slúžiť ku prospechu, stačí si to len povšimnúť.*“



Pokračoval **Ing. Sokoli Peter**, firma GSK, s témou *Hypersenzitivita dentínu a jej riešenie*. Objasnil nám v nej čo spôsobuje citlivosť a to, že dentínová hypersenzitivita je väčšinou spôsobená recesiou gingívy. Až 84 % postihnutých hypersenzitivitou trpí gingiválnou recesiou. Odporúčanie zubnej pasty Sensodyne je jednoduchým a účinným spôsobom ako zvládnuť prejavy dentínovej hypersenzitivity. Zubné pasty riešia citlivosť chemicky ale aj mechanicky na princípe zátky dentínového tubulu, teda kanálka, a čo je hlavné, zlepšuje kvalitu života pacientov, ktorá súvisí so zdravím ústnej dutiny.



Listerine vo svete medicínskych dôkazov bola prednáška ďalšia zaujímavá prednáška odprezentovaná **Ing. Emíliou Výbohou** (Johnson&Johnson), ktorá aby sme pochopili dôležitosť ústnej vody, v skratke popísala anatómiu ústnej dutiny. Len 20 % tvoria zuby a až 80 % ústnej dutiny tvoria sliznice.

Základom správnej ústnej hygieny nie je len mechanické čistenie kefkou, ale celý komplex ako je návšteva zubného lekára, dentálnej hygieničky, používanie zubnej kefky, čistenie medzizubných priestorov a v neposlednom rade výplach účinnou antiseptickou ústnou vodou.

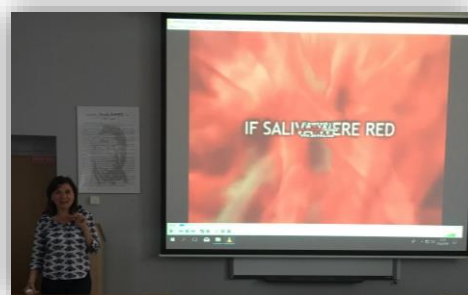
Medzi aktívne zložky patrí Tymol, Eukalyptol, Metylsalicylát, Levomentol. Môžeme ich nájsť ako látky bežne vyskytujúce sa v prírode. Ústna voda Listerine neničí všetky baktérie ale pomáha ponížiť bakteriálnu záťaž v ústnej dutine. Štúdiami bolo zistené, že s používaním tejto ústnej vody bolo zistených až 5x viac miest bez zubného kazu a 2x viac miest bez zápalu.



Na prednášku o ústnych vodách nadviazala aj **doc. MUDr. Eva Koval'ová, PhD.** s názvom *Manažment chemickej liečby*. Objasnila nám, aké je dôležité je vedieť kedy, komu, kde, aký preparát a v akej forme aplikujeme pacientovi. Trh nám ponúka veľké množstvo ústnych vôd, no je dôležité určiť tú správnu pre zdravé, choré alebo poškodené tkanivá. Mechanické čistenie je neodmysliteľnou súčasťou orálnej hygieny.

Na príklade zubnej kefky a pasty nám vysvetlila že zubná pasta nikdy nezatečie medzi vlákna zubnej kefky, preto odporúčame aj ústnu vodu – tá sa dostane aj do hĺbky kanálikov a tým sa zníži citlivosť zubov.

Pokračovali sme prednáškou **Mgr. Beáty Szabovej** (DuerrDental, ČR) – *Dezinfekční a hygienický režim ve stomatologicé praxi*. Svoju prednášku začala krátkym videom, v ktorom sme mohli vidieť aké je dôležité sa dostatočne chrániť. Každá práca v zdravotníckom zariadení prináša riziko infekcie. Až 50 % ochorenia pochádza z povolania.



V ústach sa nachádza až 600 druhov baktérií, práve preto je dôležité používať rukavice, rúško a ochranné okuliare. Neoddeliteľnou súčasťou je dezinfekcia prostredia, nástrojov ale aj rúk. Študenti si mohli vyskúšať dezinfekciu rúk a následnú kontrolu pod UV svetlom.

Pacienti s parodontopatiami - produktová podpora pre každodennú domácu starostlivosť túto tému nám predniesla **Bc. Katarína Zakrevská** (Colgate/Palmolive). Pacienti potrebujú na dosiahnutie dobrých výsledkov pomoc, preto je nesmierne dôležitá motivácia a inštruktaž. Učíme ich mechanické čistenie, ale nesmieme zabúdať aj na chemické prípravky a výber vhodnej kefkы či inej pomôcky na čistenie zubov. Pacienti s ochorením ďasien potrebujú produkty s antimikrobiálnym účinkom. V prezentácii nám bola predstavená nová zubná pasta Elmex sensitive professional repair and prevent. Pasta napomáha k zníženiu zápalu ďasien ale aj k redukcii plaku či tvorbe zubného kameňa.



Študenti mali taktiež možnosť zúčastniť sa na workshope o sonických kefkách značky Philips, ktoré predvádzali pán **Ing. Marek Havran** (Philips SK), predtým však **Bc. Katarína Zakrevská** (Philips SK) nám predstavila princíp sónickej technológie. V skratke nám vysvetlila na čom je založená sónická technológia, následne nám boli predstavené rôzne modely sónických zubných kefkы.



Pani **Mgr. Helena Hatalová** (EMS, Hyg-Dent Prešov) nás poctila prednáškou a workshopom *Guide biofilm. Therapy (GTB)*. Biofilm je hlavným etiologickým faktorom pre vznik zubného kazu, parodontálnych chorôb a infekciou okolo implantátu. GTB je nový spôsob pri ktorom sa biofilm ofarbí detekčným roztokom, po ktorom je jednoduchšie odstránenie nánosov systémom AIRFLOW a PERIOFLOW supra a subgingiválne.



V prípade potreby môže nasledovať čistenie technológiou PIEZON® No Pain s koncovkou PS. GTB je minimálne invazívne ošetrovanie a redukuje použitie ručných a ultrazvukových nástrojov. Je bezpečný a šetrný pri ošetrovaní zubov, mäkkých tkanív, implantátov a protetických náhrad. Šetrí čas a je veľmi komfortný pre pacientov ale aj ošetrojúcich.

Prednášky sa niesli v dobrom duchu a reakcie boli veľmi pozitívne. Dominovali názory, že prednášky boli obohacujúce, podnetné, program rozmanitý.

Na záver by sme sa touto cestou v mene študentov dentálnej hygieny radi poďakovali všetkým prednášajúcim. Ďakujeme za túto možnosť dozvedieť sa nové a zaujímavé informácie, ktoré budeme môcť využiť v praxi. Pevne veríme, že aj v ďalšom roku budeme mať možnosť zúčastniť sa na aktivitách, ktoré nám škola ponúka.

Patrícia PALOČKOVÁ, Andrea MIHOKOVÁ – 1.DH

Preventívny projekt Zdravý úsmev na FZO PU – Katedra dentálnej hygieny

V piatok, 27.apríla 2018 nás na našej Fakulte zdravotníckych odborov – Katedra dentálnej hygieny PU v Prešove, v rámci preventívneho projektu Zdravý úsmev navštívili **deti až z Materskej školy Hanušovce nad Topľou**. Svojou návštevou nás poctili 5- a 6-ročné deti, teda trieda Včielky a Lienky.

Študentky dentálnej hygieny si pre ne pripravili zaujímavé aktivity, pri ktorých sa deti naučili niečo nové o svojich zúbkoch. Z náučnej rozprávky sa dozvedeli, prečo je dôležité umývať si zuby, naučili sa rozpoznávať zdravé a nezdravé potraviny. Po vysvetlení správnej techniky čistenia zubov si deti mohli obzrieť odborné laboratórium s fantómovými hlavami a vyčistiť im zuby. Taktiež mali možnosť sa oboznámiť so zubným kreslom, čo mnohým pomohlo zbaviť sa strachu z návštevy zubnej ambulancie.

Deťom sa táto návšteva veľmi páčila, rovnako ako ich pani učiteľkám. Dúfame, že si z návštevy FZO PU deti i učiteľky odniesli veľa užitočných informácií, pozitívne zážitky a motivovala ich k starostlivosti o svoj chrup.





Orálne zdravie v tehotenstve a po narodení dieťaťa

Aj napriek dnešnej pokročilej dobe médií a internetu máme stále malé množstvo informácií o ochoreniach v ústnej dutine tehotnej ženy, ich vplyvoch na bábätko a o následnej starostlivosti o ústnu dutinu dieťaťa, dostupných pre laickú verejnosť. Často krátkrát navštívia budúce mamičky, alebo mamičky s dieťaťom zubnú ambulanciu v čase, keď je už ochorenie vyvinuté. Ľudia nechápu jednotlivým súvislostiam medzi stravovaním, orálnou hygienou, vznikom ochorenia a jeho prepojením s celým organizmom. Budúce mamičky sa snažia robiť všetko pre to, aby sa ich bábätko narodilo bez komplikácií a zdravé. Prepojeniu ochoreniam v ústnej dutine s plodom sa však neprikladá vysoký význam. My však poukazujeme na fakty, ktoré sú nezanedbateľné.

AKO PREDÍŠŤ PROBLÉMOM? Najdôležitejšia cesta ako predchádzať problémom je prevencia. Prevenciou proti vzniku kazu a zápalu ďasien je orálna hygiena.

Gingivitída (zápal ďasien) patrí medzi najčastejšie ochorenia ústnej dutiny v tehotenstve. Tvorba plaku pri neschopnosti vyčistiť si zuby kvôli napínaniu, môže viesť k parodontitíde.

Niektoré štúdie dokazujú, že u žien s parodontitídou je výskyt komplikácií v tehotenstve 7,5x častejší. Podobne aj zvýšené riziko predčasného pôrodu spôsobené, šírením zápalových produktov a fetu-maternálnou imunitnou odpoveďou proti orálnym patogénom.

Aj v dnešnej dobe veríme mýtu, že dieťa – plod, odoberá matke minerály a vápnik zo skloviny, čo je hlavná príčina „pokazených zubov“ po tehotenstve. Dôvody sú však iné. Meniace sa hormóny, stravovacie návyky, nauzea a zvracanie – to je skutočný dôvod komplikácií.

RADY A TIPY:

- **Pred zvracaním:**
 - prepláchnuť ústa s ústnou vodou proti eróziám
- **Po zvracaní:**
 - vypláchnuť ústa čistou vodou - NEČISTIŤ aspoň 30 min.
 - vyhýbať sa kyslým nápojom
 - vyhnúť sa príliš tvrdým vláknam na zubnej kefke
- **Pri napínaní:**
 - pri čistení zadných zubov použiť jednozväzkovú kefku

AKO NEOHROZIŤ ORÁLNE ZDRAVIE SVOJHO BÁBÄTKA?



Najideálnejšou možnosťou je dať si ošetriť všetky kazy a preliečiť si zápal ďasien ešte pred otehotnením. Pre budúcu mamičku je najväčšou motiváciou pre starostlivosť o svoje orálne zdravie informácia, že tým predchádza možným ochoreniam aj u svojho bábätka.

Všetko, čo sa nachádza v ústnej dutine matky počas gravidity, je prepojené s celým organizmom a koniec koncov aj s plodom. Prostredníctvom krvi a placenty dochádza k **primárnemu prenosu baktérií** na dieťa.

Sekundárny prenos baktérií nastáva počas pôrodu:

- **Pôrod prirodzenou cestou** – dieťa je v kontakte s pôrodnými cestami kde prijíma baktérie z pošvového otvoru a taktiež z tráviaceho traktu matky. Prirodzene sa tak tvorí vhodný mikrobióm pre osídlenie tráviaceho traktu novorodenca. Slúži najmä na spracovanie mlieka a formovanie imunitného systému.
- **Pôrod cisárskym rezom** – prebieha za vysoko sterilných podmienok. Dieťa prichádza do kontaktu s baktériami typickými pre pokožku, na povrchu rúk lekárov a takto sa osídli odlišnými druhmi baktérií, ktoré budú ďalej ovplyvňovať vývin jeho imunitného systému.

Terciárny prenos baktérií nastáva pri dojčení. Je to prenos látok z materského mlieka.

Kvartérny prenos baktérií nastáva počas života dieťaťa. Je vysoko individuálny. Závisí od prostredia, v ktorom sa jedinec pohybuje a od ľudí, s ktorými prichádza do kontaktu.



Ako predísť prenosu kariogénnych a parodontopatogénnych baktérií na bábätko?

- ✓ „nepusinkovať“ na ústa ani na rúčky
- ✓ neolizovať lyžičku a cumlík
- ✓ neochutnávať stravu s rovnakou lyžičkou

Ivana MINČÁKOVÁ – 1.DH

POUŽITÁ LITERATÚRA:

KOVAĽOVÁ, E.- KLAMÁROVÁ, T.- MÜLLER, A. *Orálna Hygiena IV.* Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej Univerzity 2012, 334 s. ISBN 978 -80- 555- 0567-1

KOVAĽOVÁ, E. a kol. *Orálna hygiena II.,III.* Prešov: Pavol Šidelský- Akcent print. 2010, 665 s. ISBN 978-80-89295-24-1

KOVAĽOVÁ, E., KLAMÁROVÁ, T., 2015. *Tehotenstvo a orálne zdravie.* Prešov, Distančná študijná opora
OBRÁZKY – zdroj: Internet

Starostlivosť o ústnu dutinu dieťaťa do vrecka

Mylné predstavy spoločnosti, že o ústnu dutinu novorodenca nie je potrebná starostlivosť ... „veď zúbky ešte predsa nemá“ ... vedie mnoho krát k zbytočným nepríjemnostiam. Minimálne získa bábô návyk na pocit čistých úst po jedle. Samozrejme, že správnou starostlivosťou predídeme riziku vzniku rôznych ochorení ústnej dutiny.

PREHĽAD RASTU MLIEČNEHO CHRUPU:

DOLNÉ STREDNÉ REZÁKY	6-10 mesiacov
HORNÉ STREDNÉ REZÁKY	8-12 mesiacov
HORNÉ DRUHÉ REZÁKY	9-13 mesiacov
SPODNÉ DRUHÉ REZÁKY	10-16 mesiacov
HORNÉ PRVÉ STOLIČKY	13-19 mesiacov
DOLNÉ PRVÉ STOLIČKY	14-18 mesiacov
HORNÉ OČNÉ ZUBY	16-22 mesiacov
DOLNÉ OČNÉ ZUBY	17-23 mesiacov
DOLNÉ DRUHÉ STOLIČKY	23-31 mesiacov

KEDY ZAČAŤ SO STAROSTLIVOSŤOU? Hneď od narodenia, tak ako sa staráme o hygienu celého telička, rovnako je nutné dbať na ústnu hygienu.



Novorodenec: K základnej starostlivosti patrí vytieranie vlhkou gázou, prípadne inou čistou utierkou miesta pod spodnou a hornou perou. Sú to rizikové miesta pre udržiavanie zvyškov mlieka po dojčení. Časom na týchto miestach dochádza ku kvaseniu. Riziko vzniku kvasinkovej infekcie – soor. Dôkladne umývať fľaše a cumlíky po kŕmení!

Pri prvom zúbku: v čase keď sa začnú prerezávať prvé zúbky je vhodné jemne masírovať ďasná chladivými hryzadlami alebo gumenými kefkami. Zúbok čistíme aj keď je len jeden, s použitím prstovej gumenej kefky. Do dvoch rokov bez použitia pasty, navlhčené vodou. Okolo 6. mesiaca je vhodné prvý krát navštíviť dentálno-hygienickú ambulanciu, pre návyk dieťaťa na prostredie a elimináciu strachu.





Do troch rokov: v tomto období je kompletne prerezaný mliečny chrup. Dôležité je odnaučiť dieťa od cumlíka, kvôli riziku posunu zhryzu. Zúbky sa čistia 2x denne, ráno po jedle, večer pred spaním, s detskou kefkou a pastou v prípade, že vie dieťa vyplúvať. Ku kefke v tomto veku pridávame dentálnu niť v podobe šablíčiek. Dieťaťko učíme zručnosti v používaní týchto pomôcok.

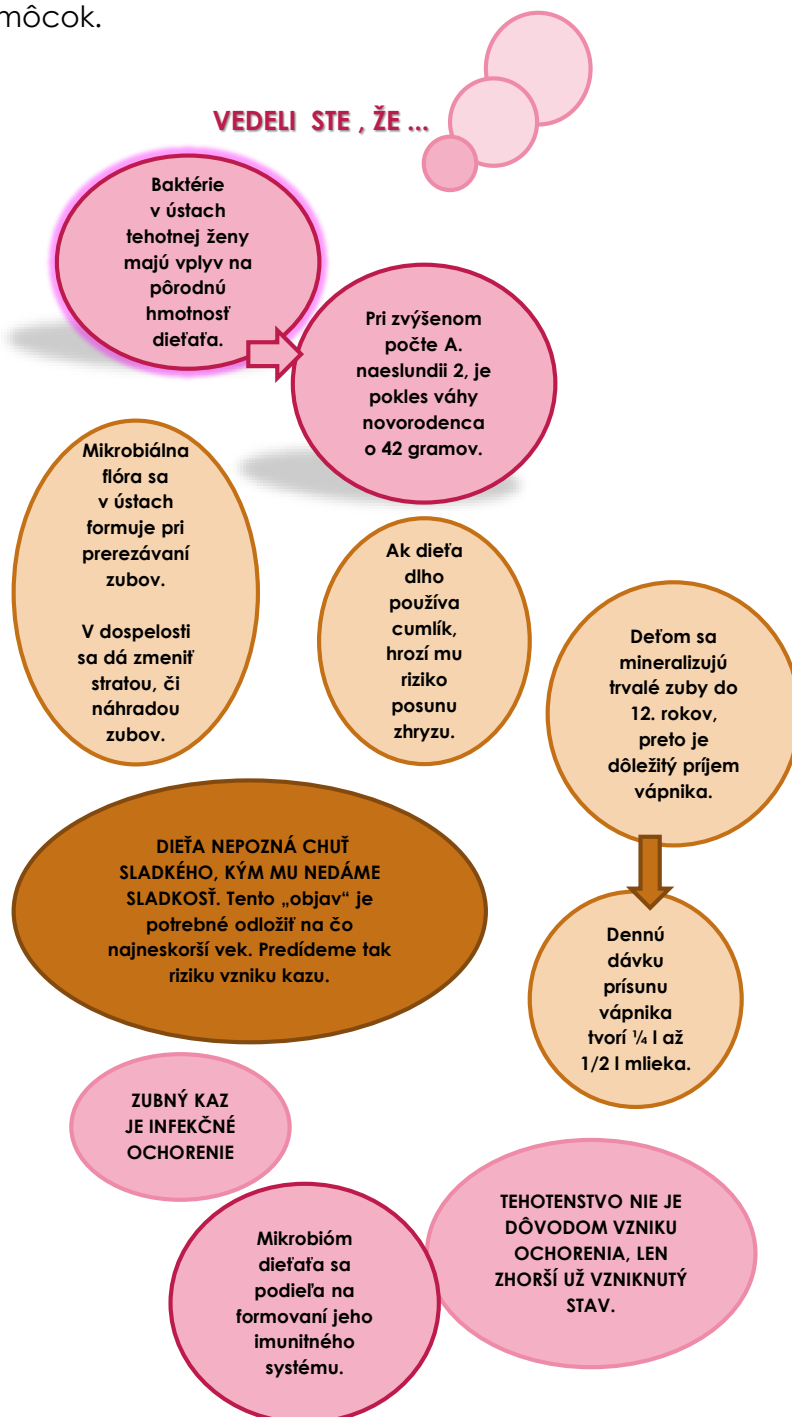
Do šiestich rokov: v starostlivosti o chrup pokračujeme rovnako. V tomto veku musí rodič odkontrolovať prerezávajúci sa prvý trvalý zub – „šestku“, ktorú za mliečnymi zubami nie je vidieť. Po jej prerezaní je vhodné zapečatiť žuvaciu plošku.

Snažíme sa o dobrú motoriku a samostatnosť dieťaťa pri čistení zúbkov, nezabúdame však, že **ZUBY DOČISŤUJEME DO 12 ROKOV.**

PREČO JE DÔLEŽITÉ UDRŽAŤ MLIEČNE ZUBY V KONDÍCII?

- Držanie miesta pre trvalé zuby
- Spracovávanie potravy
- Správne artikulovanie a fonácia
- Estetika – posmechy v škôlke môžu viesť k psychickým problémom
- Predchádzanie hnilobných stavov vyvolávajúcich halitózu

VEDELI STE, ŽE ...



Ivana MINČÁKOVÁ – 1.DH

POUŽITÁ LITERATÚRA:

- KOVAĽOVÁ, E.- KLAMÁROVÁ, T.- MÜLLER, A. *Orálna Hygiena IV.* Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej Univerzity 2012, 334 s. ISBN 978 -80- 555- 0567-1
- KOVAĽOVÁ, E. a kol. *Orálna hygiena II.,III.* Prešov: Pavol Šidelský- Akcent print. 2010, 665 s. ISBN 978-80-89295-24-1
- KOVAĽOVÁ, E., KLAMÁROVÁ, T., 2015. *Tehotenstvo a orálne zdravie.* Prešov, Distančná študijná opora
- OBRÁZKY – zdroj: Internet

Ako správne motivovať dieťa k orálnej hygiene?

Každý rodič chce, aby bolo jeho dieťa zdravé. Kľúčom k zdraviu ústnej dutiny je osvojiť si hygienické návyky už v detstve. Úlohou zdravotníckych pracovníkov, ale aj rodičov je motivovať deti k orálnej hygiene. Ak ju rodičia zanedbávajú, prináša to so sebou následky ako zubný kaz, zápal ďasien a iné problémy, ktoré spôsobujú bolesť. Snaha dentálnych hygienikov, zubných lekárov i rodičov by malo byť hlavným cieľom predchádzať týmto problémom.

Motiváciu by sme mohli definovať ako súhrn činiteľov, ktoré podnecujú, usmerňujú a zacielujú ľudské správanie. K vzniku motivácie je dôležitá prítomnosť motívu. Poznáme *pozitívnu a negatívnu motiváciu*. Pri pozitívnej poukážeme na výhody toho, keď si budeme správne čistiť zuby. Pri negatívnej hovoríme o dôsledkoch nesprávnej ústnej hygieny. Pri deťoch sa snažíme používať najmä pozitívnu motiváciu.

Pri motivácii dieťaťa sa snažíme povzbudiť jeho vôľu čistiť si zuby, zdravo sa stravovať a myslieť na celkové zdravie dieťaťa hravým spôsobom. V každom prípade musíme brať ohľad na vek dieťaťa, tomu prispôbime aj náš jazyk a vyjadrovanie. V dentálno-hygienickej a zubnej ambulancii sa snažíme minimalizovať stresové faktory, ak si chceme získať dôveru dieťaťa.

AKO MOTIVOVAŤ...

1. **Byť príkladom** – Ak chceme dieťa niečo naučiť, mali by sme to najprv ovládať my. Dieťa by malo vidieť správnu techniku čistenia zubov a celkový záujem o orálnu hygienu u rodiča. Rodič je jeho vzor, ak vidí správny príklad, tak si bude chcieť tiež čistiť zuby. Ak rodič neovláda správnu ústnu hygienu alebo si ňou nie je istý, môže poprosiť o inštrukciú svojho zubného lekára alebo dentálnu hygieničku.

2. **Čistiť zuby zábavným spôsobom** – deti sa rady hrajú. Ak im z čistenia zubov vytvoríme atraktívnu aktivitu, budú si zuby čistiť ochotnejšie. Môžeme zvoliť hru na zubára alebo dáme dieťaťu hračku, nech vyčistí zúbky najprv jej.



3. **Odmeňovať** – Deti budú ochotnejšie spolupracovať, keď dostanú odmenu, v zubnej ambulancii to môže byť napr. omaľovánka, diplom za statočnosť, nálepky či zubná pasta.



4. **Minimalizovať stres** – V žiadnom prípade by rodičia nemali strašiť deti návštevou u zubného lekára, či dentálnej hygieničky. Dieťa je tak vystavené stresu a je oveľa ťažšie získať si jeho dôveru. V ambulancii by sme mali byť k deťom milí, dôležitý je prvý kontakt, privítanie, predstavenie, úsmev, tón hlasu, naše vyjadrovanie.

5. **Detské zubné kefky a pasty** – Ak sa dieťaťu páči jeho zubná kefka a má zubnú pastu s príjemnou chuťou, čistí si zuby rado. Zubnú kefku môžeme vybrať spolu s dieťaťom, ale mala by spĺňať určité pravidlá. Zubná kefka má mať dlhú rúčku, malú hlavu a rovné, husté vlákna.



NA ZÁVER...

Každý človek je individuálny tvor, a tak by sme k nemu aj mali pristupovať. Motiváciu musíme prispôbiť jednotlivcovi. Dodržiavaním zásad správnej orálnej hygieny predchádzame problémom a ochoreniam ústnej dutiny, a tak skvalitňujeme náš každodenný život.

Stačí tak málo, ale v konečnom dôsledku je to veľmi veľa, veď každý z nás túži po kvalitnom živote a zdraví. Spoločnými silami zvládneme veľa. Tak prečo to neskúsiť?

Tatiana ČINČURÁKOVÁ – 2.DH

POUŽITÁ LITERATÚRA:

<http://www.nechcemkazy.sk/ako-motivovat-deti-k-zubnej-hygiene>

KOVAĽOVÁ, E., ČARNOKÁ, T. 2008. Motivácia pacienta v dentálnej hygiene. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta zdravotníctva. 2008.

Obr. 1: Činčuráková Tamara, Vlastný zdroj

Obr. 2: <https://www.facebook.com/DentalArt2/photos/a.615507851863966.1073741832.539473579467394/1234848706596541/?type=3&theater>

Obr. 3: Činčuráková Tamara, Vlastný archív

Prvá pomoc v dentálno-hygienickej praxi



Poskytnutie prvej pomoci je povinnosťou nielen zdravotníckeho pracovníka ale aj každého laika. Neposkytnutie prvej pomoci sa považuje za trestný čin. Výška trestu závisí od toho či ste laik alebo zdravotnícky pracovník. Nikdy neviete, či sa v takejto situácii nevyskytnete aj Vy. Záchrana života je úžasná vec ak si uvedomíme, že aj nás môže niekto zachrániť práve preto, že ovláda zásady prvej pomoci. Viete ju podať správne? V tomto článku si povieme čo je prvá pomoc a ako podať prvú pomoc pri rôznych situáciách, ktoré môžu nastať v dentálnohygienickej praxi.

Charakteristika prvej pomoci

Prvá pomoc pacientovi v dentálnohygienickej ambulancii je bezprostredná pomoc poskytnutá osobe, u ktorej sa prejavili známky mdloby alebo iných druhov nevoľností. Prvá pomoc však nenahrádza zdravotnícke ani lekárske ošetrenie. Prvú pomoc je potrebné poskytnúť ešte pred príchodom záchranej služby alebo lekára.

Prvá pomoc je súbor jednoduchých úkonov pri ktorých netreba používať žiadne špecializované pomôcky. V prípade, že sa aj po poskytnutí pacientovi nevoľnosť nezlepšila je potrebné zavolať rýchlu pohotovostnú jednotku. Je možné volať dve čísla a to 112 a 155. 112 predstavuje číslo integrovaného záchranného systému. Tento systém používame v prípade, že došlo alebo môže dôjsť k ohrozeniu života, zdravia, majetku alebo životného prostredia. Úlohou integrovaného záchranného systému je poskytnúť nevyhnutnú pomoc neodkladne a bez omeškania.

Ktoré číslo kedy volať...

155 – voláme pri výskyte výlučne zdravotných ťažkostí, ušetríme tým cenné minúty, ktoré operátori strácajú počas prepájania.

112 – je tiesňové telefónne číslo integrovaného záchranného systému. Voláme ho vtedy, ak okrem zdravotníkov predpokladáme aj potrebu hasičov a polície. Príkladom sú dopravné nehody, únik škodlivých kvapalín a chemikálií, pri požiaroch, pracovných úrazoch.



Obrázok 1 Znak prvej pomoci [3]

PRVÁ POMOC PRI KOLAPSE

Kolaps je krátkodobá, prechodná strata vedomia, ktorá vzniká následkom zníženia prietoku krvi do mozgu. Je neškodná a trvá najviac 1 minútu. Po bežnej mdlobe nastáva spontánne prebudenie. Najčastejšie príčiny sú – nedostatok tekutín, emocionálne zmeny, dlhé státie, vydýchaný vzduch v miestnosti, niektoré druhy liekov, u mužov príliš tesné upevnenie kravaty. U pacienta môžeme spozorovať niekoľko príznakov, ktoré môžu sprevádzať kolaps. Sú to: bledosť v tvári, studený pot, nereagovanie na oslovenie a bolestivý podnet, slabo hmatateľný pulz. [1]

Ak dôjde ku kolapsu budeme postupovať takto:

- skontrolujeme prítomnosť vedomia, dýchania a pulzu,
- pacienta uložíme do ľahu a dolné končatiny dáme do vyvýšenej polohy,
- uvoľníme odev okolo krku,
- zabezpečíme prívod čerstvého vzduchu,
- ovlažíme tvár a krk vodou,
- po prebratí necháme pacienta ležať a po zotavení ho pomaly posadíme, nedovolíme mu prudko vstať. [1]



Obrázok 2 Odporúčaná poloha pri kolapse [4]

PRVÁ POMOC PRI ALERGICKEJ REAKCII NA ANESTETIKUM

Alergická reakcia je neželaná odpoveď imunitného systému na látky z okolitého prostredia. Prejavuje sa sťaženým dýchaním, bolesťou hlavy, opuchom rúk, opuchom na tvári (pery, oči), poklesom krvného tlaku, svrbením a vyrážkou na koži/sliznici, pocitom bolesti brucha a pocitom na zvracanie. Niektorí pacienti môžu mať alergiu aj na fluór.

Ak dôjde k alergickej reakcii budeme postupovať takto:

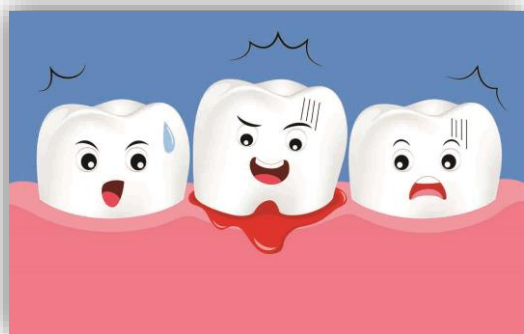
- ihneď prerušíme výkon,
- upokojíme pacienta, zistíme či mal nejaké alergie v minulosti,
- ak je pacient alergik a má pri sebe lieky proti alergii, pripomenieme mu užitie lieku, prípadne podáme antihistaminikum,
- ak sú závažnejšie prejavy alergickej reakcie môže sa podať adrenalin,
- ak alergická reakcia neustupuje je nutné privolať záchrannú službu (155)



Obrázok 3 Opuch na hornej pere [5]

PRVÁ POMOC PRI ZVÝŠENOM KRVÁCANÍ

Nastáva pri strate krvi z krvného riečiska následkom porušenia steny cievy. K poškodeniu ciev dochádza mechanicky (natrhnutím, prerezaním), chemicky (poškodením cievy kyselinou), nahlodaním (prerastaním zhubného nádoru do okolitého tkaniva). Krvácaniu sa dá predísť starostlivou anamnézou. Rizikoví sú pre nás pacienti, ktorí berú lieky na riedenie krvi alebo majú v rodine krvné ochorenia. [1]



Obrázok 4 Krvácanie ďasna [6]

Pri extrakciách – podľa potreby zubný lekár zvolí hrúbku tamponády extrakčnej rany s primeraným tlakom na ranu: prvých 5-10 minút zubný lekár tlačí na ranu prstami, potom pinzetou a tak samotný pacient zubami v záhybe. Po odznení akútneho krvácania sa extrakčná rana uzavrie hermetickou sutúrou so vsrebateľným šicím materiálom. Pacienta sledujeme ešte ďalších 30 minút po poskytnutí prvej pomoci a následne ho správne poučíme o starostlivosti. Tamponádu môžeme kombinovať so želatínou v prášku, čapíkmi alebo Gelasponom.

Cudzie teleso v dýchacích cestách

Vdýchnutie pevného telesa alebo tekutiny do dýchacích ciest. Priebeh a príznaky závisia od veľkosti, vlastností a umiestnenia telesa. Môžu spôsobiť čiastočné alebo úplné uzavretie dýchacích ciest. Čiastočné uzavretie dýchacích ciest sa prejavuje nutkaním na kašeľ, zmenou hlasu a pískaním pri nadychovaní. Naopak pri úplnom uzavretí dýchacích ciest pacient nedýcha, po niekoľkých minútach začína modrať v tvári a na slizniciach. Postupne upadá do bezvedomia. [1]

Ak dôjde k takejto situácii budeme postupovať takto :

- 1) snažíme sa vybrať všetky cudzie predmety z úst postihnutého;
- 2) ak pacient nekašeľ vyzveme ho ku kašľu, prirodzený úsilný kašeľ je najúčinnější metóda na uvoľnenie cudzieho telesa;
- 3) ak má pacient príznaky závažnej obštrukcie, ale je pri vedomí, vyzveme ho, aby sa postavil a udrieme ho do chrbta 5-krát (Gordonov úder). Postavíme sa k nemu z boku mierne zozadu. Jednu ruku si oprieme o hrudník pacienta. Pacient sa predkloní, aby pri uvoľnení telesa mohlo vypadnúť z úst. Aplikujeme 5 ráznych úderov v strede chrbta medzi lopatky postihnutého malíčkovou hranou zavretej päste druhej ruky;
- 4) ak údery do chrbta neuvolnia upchaté dýchacie cesty, stlačíme brucho 5-krát (Heimlichov manéver). Postavíme sa za pacienta, vyhmatáme orientačné body (uhol rebier, pupok). Zovrieme päšť a položíme ju medzi pupok a dolnú časť hrudníka, mierne predkloníme pacienta. druhou rukou chytíme päšť a prudko stlačíme smerom dovnútra a nahor;
- 5) ak pacient v priebehu poskytovania pomoci upadne do bezvedomia ihneď voláme 112 alebo 155 a začneme s resuscitáciou. [1]



Obrázok 5 Ukážka Heimlichovho manéveru [7]



Obrázok 6 Pomoc škola! [8]

A na záver, prvá pomoc pre nás študentov ale potom si nezapudnite poriadne umyť zuby! Zubná niť, medzizubná kefka a nakoniec zubná kefka. ☺

Andrea MIHOKOVÁ – 1.DH

POUŽITÁ LITERATÚRA:

- [1] DOBIÁŠ, V. 2017. 5P PRVÁ POMOC PRE POKROČILÝCH POSKYTOVATEĽOV. Vydavateľstvo Dixit, s.r.o., ISBN 978-80-89662-24-1
- [2] MATÚŠ, I. 2016 Elektronický dokument je umiestnený na Webe Univerzitnej knižnice PU, [cit.: 2018-08-04]. Dostupné na internete: <<http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument>>.
- [3] Citované dňa: 08.04.2018, dostupné na internete: <<http://www.lukacek.sk/imgcache/c-item-784--prva-pomoc.jpg>>.
- [4] Citované dňa: 08.04.2018, dostupné na internete: <<https://vyliec.sk/prva-pomoc/wp-content/uploads/sites/4/2016/03/mdlobakolaps-prva-pomoc.jpg>>.
- [5] Citované dňa: 08.04.2018, dostupné na internete: <<http://abysportnebolel.sk/wp-content/uploads/2012/02/anaphylaxis-1.gif>>.
- [6] Citované dňa: 08.04.2018, dostupné na internete: <<https://www.sarasotadentistry.com/wp-content/uploads/2017/08/Bleeding-Implant-Gums-Teeth.jpg>>.
- [7] Citované dňa: 08.04.2018, dostupné na internete: <<https://detskechoroby.rodinka.sk/uploads/pics/dusenie-heimlich.jpg>>.
- [8] Citované dňa: 08.04.2018, dostupné na internete: <http://www.drogeria-vmd.sk/imgcache/1/f/p98119-pomoc-skola_285_285_307306.jpg>.

Dezinfekcia a sterilizácia v dentálno-hygienickej ambulancii

V dnešnej dobe je veľmi veľa mikroorganizmov (baktérií), ktoré sa dokážu rôznymi spôsobmi veľmi ľahko dostať do organizmu. Medzi najčastejšie spôsoby patria prenosy vzduchom, krvnou cestou alebo slinami, ale aj kontaminovanými rukami zdravotníckeho personálu.



Kedže zubné a dentálno-hygienické ambulancie sú navštevované dennodenne rôznymi pacientami, u ktorých sa vykonávajú rôzne zubné alebo dentálno-hygienické vyšetrenia a ošetrenia, tak musia byť vykonávané tak, aby nedošlo k nákaze. Prostredie, v ktorom sú ošetrovaní, teda musí byť čisté a sterilné.

Na zabránenie šírenia mikroorganizmov v zubnej a dentálnohygienickej ambulancii vykonávame dva dôležité kroky a to sú dezinfekcia a sterilizácia, ale okrem dezinfekcie a sterilizácie vykonávame ďalšie preventívne činnosti, vďaka ktorým nechránime len pacienta, ale hlavne samých seba.



K týmto činnostiam patrí používanie jednorazových pomôcok, dôkladná hygiena rúk a bezpečná práca s biologickým materiálom. Na ochranu pacienta pred nákazou existujú rôzne postupy, ako napríklad používanie sterilných nástrojov a prístrojov, jednorazových pomôcok ako sú podbradník, odsávačka a plastový pohár na vodu. Nikdy nesmie byť použitý ten istý, kontaminovaný nástroj, prístroj alebo jednorazová pomôcka u dvoch rozdielnych pacientov.



Keďže dôkladná hygiena rúk zdravotných pracovníkov je veľmi dôležitá a dôležitý je aj správny postup hygienického umývania rúk.



Postup umývania je nasledovný:

- zvlhčenie rúk vodou
- nabratie dostatočného množstva mydla
- potieranie rúk, dľaň o dľaň, robíme krúživé pohyby
- pravú dľaň položíme na chrbát ľavej ruky a čistíme vnútornú stranu prstov a opačne



Ruky si umývame pred kontaktom s pacientom/klientom, pred vyšetrením a ošetrením pacienta/klienta, po kontakte s biologickým materiálom, po kontakte s pacientom/klientom a po kontakte s okolím pacienta/klienta. Avšak nikdy nemôžeme zabudnúť na bežné umývanie rúk vždy po príchode do zubej alebo dentálo-hygienickej ambulancie.

Hygienicko-epidemiologický režim ambulancie

Hovorí o prevencii šírenia infekcie a mikroorganizmov v zubnej a dentálno-hygienickej ambulancii. Každá zubná a dentálno-hygienická ambulancia musí mať vypracovaný prevádzkový poriadok, ktorý obsahuje okrem základných identifikačných údajov pracoviska aj hygienicko-epidemiologický režim ambulancie.

Hygienicko-epidemiologický režim obsahuje príjem pacientov, zásady pri ošetrovaní pacientov, manipulácia s bielizňou, nemocničné nákazy, režim dezinfekcie, režim sterilizácie, nakladanie s odpadmi, zdroj pitnej vody a personál (zásady osobnej hygieny, ochranné pracovné pomôcky, očkovanie, preventívne prehliadky, stravovanie).

Vždy pred procesom dezinfekcie a procesom sterilizácie je potrebná mechanická očista. No ak sú nástroje veľmi znečistené biologickým materiálom je aj pred mechanickou očistou potrebná dezinfekcia.

Mechanická očista

Predstavuje odstránenie nečistôt a zníženie počtu mikroorganizmov s použitím vody, mydiel a saponátov. Možno ju realizovať ručne alebo pomocou mycích a čistiacich prístrojov a ultrazvukových čističiek. Pokiaľ došlo k znečisteniu nástrojov biologickým materiálom, vždy pred mechanickou očistou zaradíme proces dezinfekcie.



Dezinfekcia

- je proces ničenia choroboplodných/patogénnych mikroorganizmov z prostredia na pokožke, predmetov, odevov a všetkých pomôcok. Cieľom dezinfekcie je podstatne znížiť množstvo mikroorganizmov a prerušiť cestu prenosu od pôvodcu nákazy k vnímavému jedincovi. Pri dezinfekcii sa dodržiava dvoj etapový postup mechanická očista a vlastná dezinfekcia. Dezinfekcia môže byť chemická, fyzikálna alebo kombinovaná.

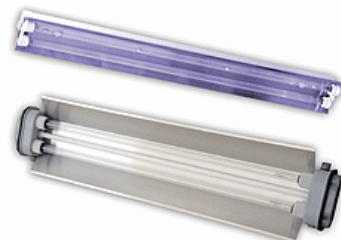
Chemická dezinfekcia vykonáva sa dezinfekčným prostriedkom v určitej koncentrácii a za dodržania expozičného času.

Spôsoby:

- a.) *ponor*: ponorením nástrojov do dezinfekčného roztoku na určitý čas
- b.) *umývanie, otieranie*: umývanie pomôcok s využitím dezinfekčného prostriedku
- c.) *umývanie podláh* s mopom pri dodržaní expozičnej doby
- d.) *postrek*: vo forme peny alebo aerosólu v spreji, na malé plochy

Fyzikálna dezinfekcia:

- dezinfekcia v umývacích, pracích a parných prístrojoch pri teplote vyššej ako 90°
- var za atmosférického tlaku
- var v pretlakových nádobách
- ultrafialové žiariče = germicídny žiarič
- var v oleji



Expozičný čas u dezinfekcie = je čas, ktorý začína plynúť od stretnutia zdravotníckej pomôcky s dezinfekčným prostriedkom.

Dezinfekčný prostriedok je prostriedok na ničenie živých mikroorganizmov. Čo sa týka zubnej alebo dentálno-hygienickej ambulancie môže byť dezinfekčný prostriedok na ruky, na nástroje/prístroje a na pracovné plochy.

Dezinfekčné prostriedky majú baktericídny účinok (usmrčuje baktérie), baktériostatický účinok (zastavujú rast baktérií), fungicídny účinok (ničí plesne), vírusinaktivačný účinok (zastavujú životaschopnosť vírusov), tuberkulocídny účinok (ničí mykobaktérie) a sporocídny účinok (ničí spóry).

Formy dezinfekčných prostriedkov sú rôzne, ako napríklad prášková forma, tekutá forma, aerosóly a tinktúry.



Príprava dezinfekčného roztoku je taktiež veľmi dôležitá. Na jej prípravu budeme potrebovať nádobu na prípravu dezinfekčného roztoku, dezinfekčný prostriedok, odmerný valec, emitnú miskú, štvorce buničitej vaty a jednorazové rukavice.



PO DEZINFEKCIÍ NASLEDUJE PROCES STERILIZÁCIE.

Sterilizácia

- je proces ničenia patogénnych ale aj nepatogénnych mikroorganizmov, vírusov, plesní a baktérií vrátane ich spór. Sterilizácia môže byť chemická, fyzikálna alebo kombinovaná.

Chemická sterilizácia, tzv. studená:

- pary formaldehydu a persterilu
- sterilizácia plynom etylénoxidom
- sterilizácia plazmou

Fyzikálna sterilizácia:

- sterilizácia horúcim vzduchom v horúcovzduchovom sterilizátore
- sterilizácia parou pod tlakom v autokláve
- sterilizácia varom pod tlakom
- sterilizácia inoizačným žiarením



Expozičný čas u sterilizácie = čas, ktorý začína plynúť od dosiahnutia požadovanej teploty.

Sterilizačný cyklus pozostáva z:

- 1.) predsterilizačnej prípravy (mechanická očista, dezinfekcia),
- 2.) vlastnej sterilizácie
- 3.) kontroly sterilizácie,
- 4.) dokumentácie sterilizácie (označenie obalových materiálov dátumom sterilizácie a materiálom, ktorý sa v danom obale nachádza).

Obalové materiály:

- steriking: papier + fólia



- lukasterik: papier + papier



Nič nie je dôležitejšie ako čisté a sterilné pracovné prostredie, preto musíme dodržiavať vyššie spomínané zásady.

Doroťa MOJŠOVÁ – 1.DH

POUŽITÁ LITERATÚRA:

MUDr. Viera Vavreková. Základy asistencie v zubnej ambulancii. Vydavateľstvo Osveta
 PhDr. Mária Marková, PhD. Hygienicko-epidemiologický režim v ambulancii zubného lekárstva
www.dddpresov.sk/-o-je-dezinfekcia-.html
https://www.zimmerbiometdental.com/wps/wcm/connect/dental/5121b36d-ab51-47cd-b4d9-0d7bf6e95e2a/Slovak-P-IIISKI79_RevC.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE.Z18_1O041O02L8PAF0A9JPRUH520H75121b36d-ab51-47cd-b4d9-0d7bf6e95e2a
http://www.ruvzsn.sk/dezinfekcia_ruk.pdf

ZDROJE OBRÁZKOV:

Internet – google search: chirosan, desprej, germicidny, autoklav, sterilizator, lukasterik, umyvanie ruk, steriking, ruky.

Fakultné kolo ŠVOČ 2018



Dňa 3.mája 2018 sa v aule Dr. Bayera (č.119) uskutočnilo Fakultné kolo Študentskej vedeckej odbornej činnosti Fakulty zdravotníckych odborov PU v sekcii zdravotné vedy pod záštitou pani dekanky **Dr. h. c. prof. PhDr. Anny Eliašovej, PhD., DBA**, organizovanej Katedrou urgentnej zdravotnej starostlivosti

Fakultného kola ŠVOČ sa zúčastnili aj dve študentky tretieho ročníka dennej formy štúdia za Katedru dentálnej hygieny – Klaudia Jakobová s vedeckou prácou ... a Andrea Danihelová s vedeckou prácou pod názvom ...

Víťazi súťaže boli ocenení a súčasne budú FZO PU reprezentovať na medzinárodnom podujatí v Ústí nad Labem (ČR).

Malá pozornosť a diplom na pamiatku účasti na súťaži Fakultného kola ŠVOČ potešila aj ostatných zúčastnených súťažiacich.

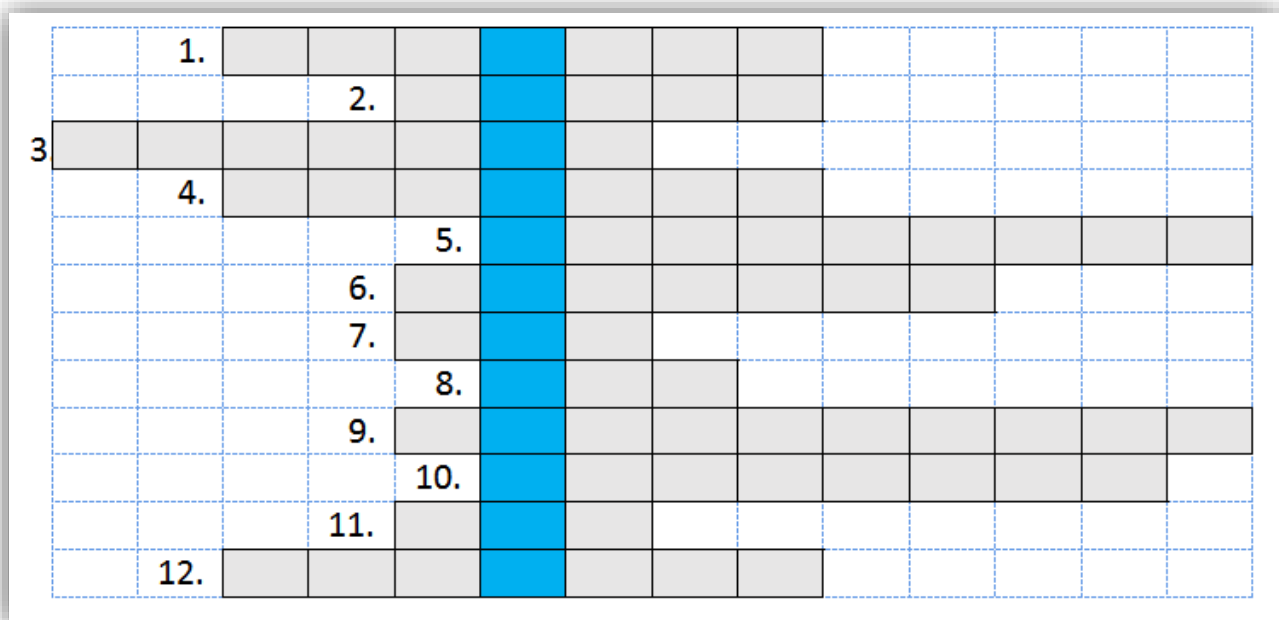
Víťazom srdečne blahoželáme a všetci z Katedry dentálnej hygieny sa tešíme, že študentka 3.ročníka **Andrea Danihelová sa umiestnila na peknom treťom mieste.**



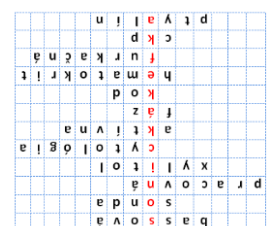
Tajnička na záver...

ZNENIE TAJNIČKY:

„Je až 7x účinnejšia ako manuálna kefka“



1. Technika čistenia zubov, kt. zabezpečí vyčistenie gingiválneho vaku
2. Nástroj na vyšetrenie povrchu zuba a zubnej náhrady
3. Časť nástroja, ktorá sa dotýka ošetrovanej plochy
4. Náhradné sladidlo, ktoré nie je fermentované orálnymi baktériami
5. Vedný odbor, ktorý sa zaoberá štúdiom bunky
6. Lézia, ktorá je matná a kriedovo biela sa nazýva
7. Plán prevencie a liečby pozostáva zo štyroch ...
8. Plôškový index krvácajúceho ďasna po obvode zuba
9. Pomer medzi objemom krvnej plazmy a krvných teliesok
10. Ako sa vola sonda na vyšetrenie a meranie furkácií
11. Plôškový index plaku
12. Enzým pomocou, kt. sa začína trávenie polysacharidov



Slovenská stomatologická spoločnosť, Slovenská parodontologická spoločnosť, SLS, SDHS
Vás pozývajú

23. International Dental Congress

DENTÁLNY TÝŽDEŇ

VO VYSOKÝCH TATRÁCH



ROBÍME PRE VÁS STÁLE VIAC

Skúsení prednášajúci, komfortné priestory, podpora mladých lekárov

19. - 24. október 2018

Vysoké Tatry – Horný Smokovec 21, Grand hotel BELLEVUE

ОБОРОННÝ ГАРАНТ: Doc. Dr. E. Kovaľová, PhD.

ОХОНОДЖЕННЯ ШКОЛЕННЯ: 35 кредитів

PROGRAM ŠKOLENIA LEKÁROV

SOBOTA 20.10.2018

CHIRURGIÁ, IMPLANTOLÓGIA, RTG DIAGNOSTIKA, 3-D

08.45 – 09.00 Otvorenie

09.00 – 10.30 MUDr. J. Babčan, Bratislava: Spolupráca medzi praktickým zubným lekárom a špecialistom na implantológiu a chirurgiu. Najčastejšie chyby pri extrakcii zubov, ošetrovanie lôžka po komplikovanej extrakcii, pooperačné komplikácie, typy autúr. Kedy odoslať pacienta na implantáciu? Indikácie a typy implantátov, príprava a starostlivosť po implantácii, implantáty u parodontologického pacienta.

10.30 – 12.00 doc. Dr. E. Kovačová, PhD., Dr. A. Müller, Nemecko: RTG diagnostika, interpretácia rtg snímkov, preventívna, diagnostická a terapeutická snímky. Indikácie a postup pri zhotovení ČPG, 3-D snímkovania, bliwingových a periapikálnych snímkov, rtg statusu. Informácia pacienta o stave na rtg, RTG hodnotenie zubov, parodontu, implantátov. Plán liečby a prevencia podľa rtg diagnostiky. 3-D diagnostika v chirurgii a implantológii.

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 18.00 MUDr. V. Lazeňák, MPH: Neodkladná podpora základných životných funkcií. Prednáška a ukážkami praktická prax pomocí. Ako použiť defibrilátor? Keď sa pacient dusí...

18.00 – 20.00 Večera

NEDELA 21. 10. 2018

ENDODONCIA, PROTETIKA

09.00 – 12.00 MUDr. R. Blaheta, PhD. Už samotná endodoncia predstavuje veľkú výzvu, preto pri reendodoncii ako opravnom výkone predložte neúspešnej endodoncie bude predvídateľný výsledok náročný aj pre skúseného ZL a bohatou históriou priaznivých výkonov v tejto oblasti. Je preto dôležitá pred samotným výkonom správne vyhodnotiť stav zosťatkových tvrdých zubných tkanív, rtg snímku prípadne CBCT a na základe toho určiť prognózu zubu a v prípade hraničnej situácie zvážiť aj iné alternatívy.

Autor v prednáške priblíži aké sú prístrojové a materiálne nároky pri reendodontickom ošetrovaní iné oproti klasická endodoncii. Na prípadoch z vlastnej praxe ukáže do čoho sa púšťať, kde si dávať pozor a neopak kde treba zvážiť skôr konzervatívny postup.

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 18.00 MDDr. F. Langner: Zhotovenie ONLAY a INLAY v digitálnom úseku činnosť priamou technikou, nepriamou technikou. Porovnanie techník zhotovenia onlay/ z voľnej ruky z kompozitných živca a nepriamych onlay/ inlayovým systémom a technológiou CAD/CAM a využitím kompozitných blokov. Prehľad materiálov používaných v minulosti až po súčasnosť, porovnanie výhod omocerovej matrice proti konvenčným kompozitom. Workshop a live projekciu: Step by step postup zhotovenia fazety priamo v ústach, inlayovým systémom a systémom CAD/CAM. KAZUISTIKY. Step by step postup fixácie pre každodennú prax.

18.00 – 20.00 Večera

PONDELOK 22. 10. 2018

ČELUSTNÁ-ORTOPÉDIA, RIZIKOVÝ PACIENT

09.00 – 12.00 MUDr. K. Jakabová: Ortodoncia v každom veku. Prehľad ortodontických anomálií v súvislosti s vekom, kedy a prečo odoslať pacienta k šofušetnému ortopédovi, možnosti liečby ortodontických anomálií rôznymi druhmi aparátov: anátetálné, fexné, prísavkové diahy, ortognátna chirurgia. Nevyhnutnosť odbornej spolupráce ZA a ČO nielen pred, ale aj počas liečby, dobrá komunikácia pri tvorbe liečebného plánu.

Kazuetky naších pacientov priblížia realitu v ortodontickej ambulancii, posttraumatických anomálií, ale aj rozsah používaných aparátov pre detských pacientov, pre teenagerov, ale aj pre dospelých pacientov.

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 15.00 MDDr. Štilla R., MUDr. Štilla P., doc. Dr. E. Kovačová, PhD.: Parodontológia a žefušetná ortopédia. Riadená liečba alveolárnej kosti. Indikácie Č-O liečby u pacientov a parodontitídou. Zostavenie liečebného plánu. Kazuetky paro-pacientov po Č-O liečba.

Parodontitída ako rizikový faktor vzniku Č-O anomálie. Plán liečby pri veľkejvítom rozsetupe zubov, problémy s artikuláciou, úprava artikulácie, protéórnne a definitívne riešenie.

15.00 – 18.00 Doc. Dr. E. Kovačová, PhD., MDDr. T. Bačo, Mgr. N. Radačovská: Manažment rizikového alebo infekčného pacienta. Krváčové stavy. Extrakcie u pacientov počas antitrombotickej liečby. Pacient po infarkte myokardu, mozgovej príhode. Lieky na riadenie krví. Manažment liečby pacienta užívajúceho biefafonáty. Biefafonátová osteonekróza ako rizikový faktor v ZA.

18.00 – 20.00 Večera

20.30 SPOLOČENSKÝ VEČER S TOMBOLOU A HUDBNÝM PROGRAMOM

UTOROK 23.10.2018

ARTIKULÁCIA, PROTETIKA PRIAMA A NEPRIAMA REKONŠTRUKCIA

10.00 – 12.00 MDDr. M. Kučera, Brno, J. Exner, Olomouc: TEOR. ČASŤ: Rekonštrukcia frontálneho úseku od A do Z - pohľad zubného lekára a zubného technika: estetická analýza, foto-protokol, smile-design, DSD (Kučera), wax-up, analýza v laboratoři (Exner), mock-up (Kučera), preparace, otisky/aken (Kučera), význam obličejového oblouku a ďalších zařízení, artikulace (Kučera, Exner), chair-side systém a rekonstrukce frontálního úseku (Kučera).

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 18.00 MDDr. M. Kučera, J. Exner zubný technik, WORKSHOP: Live-premietanie: fotografie v dentálnej estetice (Kučera) práce a obličejového obloukom (Kučera, Exner), „live“ ukážka zhotovení 2 typů prád - zhotovení estetických rekonstrukcí vstavením (Exner) versus zhotovení monolitickým přístupem + lehký cut back (Kučera) - porovnaní a zhodnocení prád + fotografická dokumentace odevzdání náhrad - adhezivní cementace (Kučera), závěr, diskuze.

18.00 – 20.00 Večera

STREDA 24.10.2018

EKONOMIKA, TYPY LICENCIE, RIZIKOVÉ FAKTORY ORÁLNEHO ZDRAVIA

09.00 – 11.00 Ing. T. Janusová: Ekonomické poradenstvo. TYPY LICENCIÍ. Licencia versus zamestnanec. Ako znížiť náklady v zubnej ambulancii a zefektívniť prácu. Ako zriadiť / predat / kúpiť zubnú prax, DH prax. Kto môže byť odborný garant.

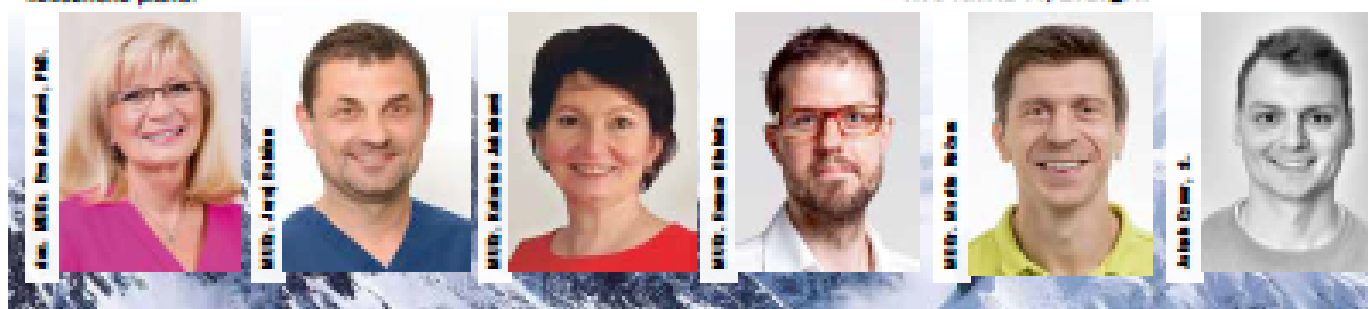
11.00 – 13.00 doc. Dr. E. Kovačová, PhD.: Vyšetrenie rizikových faktorov orálnych a celkových ochorení a ich vzájomné súvislosti. Je nutné ošetrovať zubný kaz iba výpišou? Ako kvalifikovať ošetrovanie a spraviť diagnózu/prognózu. Indikácie a význam mikrobiologického, genetického a ďalších vyšetrení u pacienta, ktorý nereaguje na mechanickú liečbu. Čo ovplyvňuje hojenie tkanív. Aké sú hranice mechanickej liečby pri agresívnom zubnom kaze a pri agresívnej parodontitíde. Aké antibiotiká sú najvhodnejšie, indikácie chemickéj liečby. Ktoré výkony v ZA môžu ohroziť zdravie až život pacienta.

13.00 – 14.00 Obed

Záver školenia IZBY UVOLNÍŤ DO 11,00 hod.

ČASOVÁ NÁPLŔ: 9 + 7 + 8 + 8 + 3 = 35 HODÍN / 35 KREDITOV

KÓD AKCIE 30/2018_5R



PROGRAM ŠKOLENIA ZUB. ASISTENTOV, DH, PREVENTISTIEK

SOBOTA 20.10.2018

Zubní asistenti + Dentální hygienici

Prednášky + Praktické kurzy

09.00 – 12.00 **PhDr. E. Andraščíková, Mgr. H. Hatalová, prednáška + workshop:** Syndróm vyhorenia sestier, zubných asistentov a DH pracujúcich v ZA. Právy a následky syndrómu vyhorenia, možnosti prevencie tohto syndrómu. Rozdiel fyzického, psychického vyčerpania. Asertivita. Workshop - testy na vyhorenie, na asertivitu.

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 18.00 **MUDr. V. Lazoriák, MPH:** Neodkladná podpora základných životných funkcií. Prednáška a ukázkami praktická prax pomoci

18.00 – 20.00 Večera

NEDELA 21. 10. 2018

Zubní asistenti + Dentální hygienici

MARKETING, MANAŽMENT, VYŠETROVACIE METÓDY

09.00 – 10.30 **doc. Dr. E. Kovařová, Ph.D., M. Rigelský:** Marketing v dentálnej a dentálnohygienickej praxi. Aké sú kritériá hodnotenia našej práce klientom. Čo je najdôležitejšie: cena za výkon, typ výkonu, kde máme našu ZA alebo to, ako vieme svoje výkony „predať“.

10.30 – 12.00 **doc. Dr. E. Kovařová, Ph.D.:** Základné kritériá vyšetrenia a hodnotenia rizika vzniku orálneho ochorenia. Rozdelenie úloh.

Úloha zub. asistenta, DH pri vyšetrení, informovaní pacienta, motivácii k spolupráci a kontrole v recallovom systéme.

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 18.00 **Mgr. H. Hatalová, PhDr. E. Andraščíková, Workshop:** Vyšetrovacie metódy v ZA v závislosti od anamnézy, diagnózy, liečby a prognózy: meranie tlaku krvi, pulzu, glykémia glukomerom, CRP, genetické testy, alimné testy, test orálneho zdravia, zabezpečenie LV vetvu pri náhlych stavoch, nácvik aplikácie Lm., a.c. Injekcie, dokumentácia.

18.00 – 20.00 Večera

PONDELOK 22. 10. 2018

Zubní asistenti + Dentální hygienici

HYGIENICKÝ REŽIM, INDIVIDUÁLNA ÚSTNA HYGIENA

09.00 – 10.00 **Bo. B. Germanová, B. Szabová, Workshop:** Význam dôkladného hygienického režimu v zubnej ambulancii v rámci prevencie poškodenia zdravia, ergonómia prostredia. Hygiena rúk a následnú kontrolou pod UV svetlom, brúsenie nástrojov, dezinfekcia nástrojov a prostredia, sterilizácia, bariérové ošetrovanie.

10.00 – 10.30 **Mgr. M. Peřko:** Efektívna individuálna orálna hygiena.

10.30 – 11.00 Ústna sprcha v ústnej hygiene

11.00 – 11.30 **Ing. E. Výboštvík:** 138 rokov bezpečnej a úsnej receptúry chemickej liečby

11.30 – 12.00 **P. Sokol:** Hypersenzitivita dentínu a jej riešenie

12.00 – 14.00 Obed

Zubní asistenti + Dentální hygienici

Prednáška + Praktické kurzy: striedanie skupín 1, 2, 3

14.00 – 15.00 **Mgr. H. Hatalová, Bo. B. Dančová:**

Poradenstvo, preventívne a liečebné odporúčania

15.00 – 18.00 **Mgr. M. Peřko:** Používanie bežnej a sl. zubnej kefky

Ing. E. Výboštvík: Ústne vody a esenciálne oleje/striedanie

Bo. K. Zákorská: Prezentácia používania ústnej sprchy

18.00 – 20.00 Večera

20.30 **SPOLOČENSKÝ VEČER S TOMBOLOU A HUDEBNÝM PROGRAMOM**

UTOROK 23. 10. 2018

Zubní asistenti + DH

EKONOMIKA, VYŠETRENIE

10.00 – 12.00 **Ing. T. Janusová:** Vieme koľko čo stojí v zubnej ambulancii? Financovanie výkonov, plátov... Kde sa dá šetriť a kde nie? Ekonomické poradenstvo pre zubných asistentov a DH a cieľom zvýšiť príjmy a znížiť straty v zubnej praxi.

12.00 – 14.00 Obed

14.00 – 18.00 **Mgr. H. Hatalová, Bo. V. Štefáková, Bo. B. Dančová, Workshop:** Guided biofilm therapy. Riadená liečba a prevencia biofilmu. Vizualizácia vyšetrenia ako základ informácie a motivácie pacienta. Najefektívnejšie postupy ošetrovania. Airpolishing, Perio-polishing. Objednávanie pacientov vo fázach liečby a v kontrolnom-recall systéme. Úlohy v dentálnom tíme. Chyby pri vyšetrení a ošetrovaní a ich následky na orálnych tkanivách.

18.00 – 20.00 Večera

STREDA 24. 10. 2018

Zubní lekári + Zubní asistenti + DH

EKONOMIKA, TYPY LICENCIE, RIZIKOVÉ FAKTORY ORÁLNEHO ZDRAVIA

09.00 – 11.00 **Ing. T. Janusová:** Ekonomické poradenstvo. TYPY LICENCIÍ. Licencia versus zamestnanec. Ako znížiť náklady v zubnej ambulancii a zefektívniť prácu. Ako zriadiť / predaj / kúpiť zubnú prax, DH prax. Kto môže byť odborný garant.

11.00 – 13.00 **doc. Dr. E. Kovařová, Ph.D.:** Vyšetrenie rizikových faktorov orálnych a celkových ochorení a ich vzájomné súvislosti. Je nutné ošetrovať zubnú kaz iba výplňou? Ako kvalitatívne ošetrovanie a spraviť diagnózu a prognózu. Indikácia a význam mikrobiologických, genetických a ďalších vyšetrení u pacienta, ktorý neresuje na mechanickú liečbu. Čo ovplyvňuje hojenie tkanív. Aké sú hranice mechanickej liečby pri agresívnom zubnom kaze a pri agresívnej parodontitíde. Aké antibiotiká sú najvhodnejšie, indikácia chemickej liečby. Ktoré výkony v zubnej ambulancii môžu ohroziť zdravie až život pacienta.

13.00 – 14.00 Obed

Záver školenia **IZBY UVOCNÍ DO 11,00 hod.**

KÓD AKCIE 30/2018_SR

Organizátor si vyhradzuje právo na zmenu programu v prípade neočakávaných zmien.





GRAND HOTEL BELLEVUE



PONUKA PRAKTICKÝCH KURZOV:

20. 10. 2018 14:00 - 18:00 Individuálny praktický kurz pre 15 - 20 lekárov, **cena: 135 €**

MUDr. J. Babčan, doc. MUDr. E. Kovačová, PhD:

Praktický kurz chirurgie a minimplantácie na prasacích čeľustiach, sutúry, otvorené antrum

21. 10. 2018 18:00 - 23:00 Individuálny praktický kurz pre 15 - 20 lekárov, **cena: 135 €**

MDDr. M. Matuševková, MDDr. F. Langšer:

Praktický kurz kompletnej rekonštrukcie zuba, koróna zuba s koffordamom a dlahovanie zubov na modeloch zubov



Bližšie informácie cez e-mail alebo telefonicky. Prihlášky na praktické kurzy do 17. 09. 2018

OSTATNÉ SLUŽBY

Relax centrum: masáže, bazén, vírivá vaňa, procedúry, sauny; squash, telocvičňa, bowling, biliard, beauty salón; wi-fi zóna, lobby bar, parkovisko pri hoteli; spoločenský večer s hudbou a hodnotnou tombolou.

Individuálne možnosti výletov: horské výlety a cyklotúry v Tatrách, Čtrbské/Popradské Pleso, splav Dunajcom pítou, Spišský hrad, Spišská Kapitula, historická Levoča, Červený Kláštor, Poľsko, ...

**KK DENT s.r.o., Pod Táborom 29, 080 01 Prešov, Tel: 051/77 22 712, Fax: 051/77 23 449
e-mail: kkdent@nextra.sk, www.kkdent.sk**

Prihlášku na školenie v elektronickej forme nájdete na: www.kkdent.sk/skolenia

ZÁVÄZNÁ PRIHLÁŠKA na školenie:

DENTÁLNY TÝŽDEŇ VO VYSOKÝCH TATRÁCH

19. - 24. OKTÓBER

2018



Názov firmy:

Meno a priezvisko:

Pracná adresa:

Registračné č. SKZL:

Telefón:

e-mail:

IČO:

DIČ:

IČ DPH: SK

Súhlasím so stornó podmienkami:

Školenie s ubytovaním a plnou penziou

	LEKÁR	SESTRA / DH	ROD. PRÍSLUŠNÍK
3-lôžková izba	<input type="checkbox"/> 620 €	<input type="checkbox"/> 490 €	<input type="checkbox"/> 340 €
3-lôžková izba	<input type="checkbox"/> 620 €	<input type="checkbox"/> 490 €	<input type="checkbox"/> 340 €
1-lôžková izba	<input type="checkbox"/> 720 €	<input type="checkbox"/> 590 €	
Apartmán	<input type="checkbox"/> 820 € + 50 € rúba / noc	<input type="checkbox"/> 490 € + 50 € rúba / noc	<input type="checkbox"/> 340 € + 50 € rúba / noc

Školenie bez ubytovania a stravy

	<input type="checkbox"/> 290 €*	<input type="checkbox"/> 160 €	
--	---------------------------------	--------------------------------	--

Prostie naplniť, s tým chcete byť ubytovaný. **Meno spolupôvodcu:**
Zažehodnané ceny 1 lôžkovej izby platia pri minimálne dvoch prenocovaniach.

Storno podmienky:
Dobrotu vládu je
platné len počas
a po 30.09.2018 sa
platí za ubytovacie
režim.

KK dent

KK DENT s.r.o.
Pod Táborom 29
080 01 Prešov

tel.: 051/77 22 712

fax.: 051/77 23 449

mob.: 0905 69 39 62

0908 97 64 79

e-mail: kkdent@nextra.sk

web: www.kkdent.sk

HORNÝ SMOKOVEC - HOTEL BELLEVUE

Pozn.: vzhľadom na obmedzený počet účastníkov školenia budú uprednostnení záujemcovia so skôr odoslanou prihláškou.